

FIȘA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Ortodoxă
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE TEOLOGIE ORTODOXA
1.4 Domeniul de studii	TEOLOGIE
1.5 Ciclul de studii	Licență – an univ. 2023-2024
1.6 Programul de studii/Calificarea	Teologie Ortodoxă Pastorală

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Muzică bisericească Church Music						
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. Dr. Pr. Ionuț-Gabriel Nastasă						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. Dr. Pr. Ionuț-Gabriel Nastasă						
2.4 Anul de studiu	IV	2.5 Semestrul	1	2.6 Tipul de evaluare	EVP	2.7 Regimul disciplinei*	OB / DS

*OB – Obligatoriu / OP – Opțional / F – Facultativ

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2 curs	1	3.3. seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5 curs	14	3.6. seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, bibliografie și notițe					5
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					3
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					2
Tutoriat					2
Examinări					8
Alte activități.....					2
3.7 Total ore studiu individual	22				
3.8 Total ore pe semestru	50				
3.9 Numărul de credite	2				

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Noțiuni elementare de teorie a muzicii liniare sau / și psaltice
4.2 De competențe	Abilități de luare și păstrare a tonului în structuri muzicale de mod major și minor

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Prezență minimă de 50%
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	Prezență minimă de 75%

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Dobândirea unei respirații corecte și eficiente (costo-diafragmatică) în timpul recitativului liturgic C2. Conștientizarea și însușirea rezonanței (impostăției) sunetelor vocale C3. Capacitatea de a pronunța foarte bine textele liturgice (dicție impecabilă) C4. Capacitatea de a rosti bine, în stilul recitativic (recto tono), ecteniile și ecfonisele din cadrul Sfintei Liturghii C5. Abilitatea de a face diferența între modul major și minor, respectiv între glasurile bisericești în cadrul recitativului liturgic
Competențe transversale	CT1. Capacitatea de a vorbi, a citi, a declama sau a cânta cu claritate și intonație atât în cadrul slujbelor bisericești, cât și în mediul academic, social și chiar profesional CT2. Capacitatea de a relaționa în comunitatea academică, precum și în cea parohială CT3. Capacitatea de a surprinde sensurile teologice, duhovnicești, etice și estetice ale recitativului bisericesc

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general	Deprinderea recitativului liturgic din cadrul Sfintei Liturghii cu o tehnică vocală potrivită, cu muzicalitate și claritate
7.2 Obiectivele specifice	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Utilizeze eficient respirația costo-diafragmatică în timpul recitativului liturgic ▪ Imposteze cât mai corect sunetele vocale în cavitațiile de rezonanță ▪ Pronunțe foarte bine și clar textele liturgice (cu dicție) ▪ Rostească ectenii și ecfonise din cadrul Sfintei Liturghii pe baza (treapta I) structurii muzicale alese (tonalitate majoră sau minoră, diferite glasuri bisericești) ▪ Să păstreze tonul în relație cu strana sau cu alți slujitori bisericești

8. Conținut

8.1 Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1. Recitativul liturgic. Elemente introductive	Expunere, conversație, audiție, repetiție, exercițiu, exemplificare	1 oră
2. Respirația. Sistemul respirator. Exerciții de respirație		1 oră
3. Aparatul auditiv. Exerciții de respirație		1 oră
4. Respirația reflex-condiționată. Exerciții de respirație		1 oră
5. Sunetul vocal. Aparatul fonator		1 oră
6. Rezonanța sunetului vocal. Exerciții pentru rezonanță		1 oră
7. Emisia vocalelor. Exerciții specifice		1 oră
8. Emisia consoanelor însoțite de vocale		1 oră
9. Dicția și importanța ei în recitativul liturgic		1 oră
10. Exerciții de încălzire a aparatului fonator		1 oră
11. Recitativul liturgic în mod major de pe treapta I		1 oră
12. Recitativul liturgic în mod minor de pe treapta I		1 oră
13. Recitativul liturgic în glasurile bisericești		1 oră
14. Alte variante ale recitativului liturgic. Analiză critică		1 oră

Bibliografie**Referințe principale:**

1. Drăgoi, Dan Eugen, *Recitarea liturgică între tradiție și inovație*, Editura Episcopiei Dunării de Jos, Galați, 2001.
2. Huțu, Visarion, *Vorbirea și cântul*, Editura Doxologia, Iași, 2015.
3. Ivanov, Carmen, *Șase sași în șase saci. Manual de dicție*, Editura Favorit, București, 2013.
4. Truculescu, Marin-Marius, *Cântul vocal profesionist*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2011.

Referințe suplimentare:

5. Alexandrescu Dragoș, „Dialogul muzical în liturgia ortodoxă”, în *Acta musicae byzantinae* – revista Centrului de Studii Bizantine din Iași, vol. IV/2002, p. 83-90.
6. Idem, „Probleme privind interpretarea muzicii religioase ortodoxe”, în *Byzantion Romanicon* – revista Academiei de Arte „G. Enescu” din Iași, vol. III/1997, p. 96-101.
7. Lungu Nicolae, „Combaterea inovațiilor în recitativul liturgic”, în *Studii Teologice*, nr. 7-8/1957, p. 562-573.
8. Idem, „Tehnica recitativului liturgic. Organizarea corului bisericesc”, în *Studii Teologice*, nr. 3-4/1949, p. 238-251.
9. Ocneanu Gabriela, „Recitativul liturgic bizantin și gregorian”, în *Acta musicae byzantinae* – revista Centrului de Studii Bizantine din Iași, vol. III/2001, p. 62-66.
10. Paris Nektarios, „The Ekphoniseis in the Divine Orthodox Liturgy”, în *Acta musicae byzantinae* – revista Centrului de Studii Bizantine din Iași, vol. IV/2002, p. 46-51.
11. Petrescu Ioan D., „Spiritul profan în cântarea corală bisericească”, în *Acta musicae byzantinae* – revista Centrului de Studii Bizantine din Iași, vol. I/1999, p. 12-14.

8.2 Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1. Ectenia mare la Sf. Liturghie - prima parte	Exercițiu, audiție, exemplificare, repetiție, comparație	1 oră
2. Ectenia mare - a doua parte		1 oră
3. Ecteniile mici		1 oră
4. Ectenia întreită - prima parte		1 oră
5. Ectenia întreită - a doua parte		1 oră
6. Ectenia pentru cei adormiți		1 oră
7. Ectenia pentru cei chemați		1 oră
8. Ectenii mici înainte de Heruvic		1 oră
9. Stihurile rostite de preot la Vohodul mare - prima parte		1 oră
10. Stihurile rostite de preot la Vohodul mare - a doua parte		1 oră
11. Ectenia cererilor		1 oră
12. Stihurile rostite de preot în timpul Anaforalei liturgice		1 oră
13. Stihurile din ultima parte a Sf. Liturghii și formula de otpust		1 oră
14. Stihuri speciale rostite de preot la Sf. Liturghie a Darurilor mai înainte sfințite		1 oră

Bibliografie

1. *Liturghier*, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2012.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Tematica abordată la curs și seminar corespunde exigențelor de practică liturgică desfășurată în Capela Facultății noastre, în Catedrala mitropolitană din Iași și în bisericile parohiale sau de mănăstire de rit creștin ortodox din România.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Participare la curs 50%	Evaluare pe parcurs	50%
10.5 Seminar/ Laborator	Participare la seminar 75%	Rostirea individuală a unor stihuri liturgice în stilul recitativic	50%
10.6 Standard minim de performanță			
Nota 5 (cinci)			

Data completării
30.09.2023

Titular de curs,
Lect. Dr. Pr. Ionuț-Gabriel Năstasă

Titular de seminar,
Lect. Dr. Pr. Ionuț-Gabriel Năstasă

Data avizării în departament,
05.10.2023

Director de departament,
Lect.univ.dr.pr. Paul-Cezar HÂRLĂOANU